

Изборни тријумф владајућих странака је најчешћи наслов којим су пропраћени резултати локалних избора у Неготину. На тај начин се додатно оснажује владајућа коалиција јер се шаље јасна порука да и поред дубоке социјалне и економске кризе она и даље побеђује на локалним изборима.

Када се објективно анализирају резултати ових избора, видеће се да Демократска странка нема великог разлога за постизборни тријумфализам јер су освојили исти број мандата колико и у претходном саставу општинског парламента у Неготину. Очигледно је да се пре може говорити о стагнацији него о значајнијем померању изборног тела у корист стожерне странке владајуће коалиције. Посебан је случај како је Либерално демократска партија прославила свој велики изборни успех показујући још једном да се полако али сигурно уклапа у систем функционисања наших политичких странака у коме је једино важно да се прескочи цензус, без обзира на то што се при томе крше основни политички и програмски принципи.

ЛДП је иначе најдоследнији критичар политике Демократске странке Србије, али овој бескомисној партији није сметало да свој изборни успех веже за бившу градоначелницу Неготина, иначе до ових избора истакнуту чланицу управо ДСС-а. Први пут су изборни плакати ЛДП-а штампани на ћирилици и то се тумачило као маркетиншка потреба да се пошаље порука бројним гласачима са села. Толико о политичкој доследности.

Међутим, постоји консензус у свим анализама протекле изборне кампање да је она више него икада донела отворену куповину гласова. Медији су се просто утркивали у описивању најбизарнијих детаља трговине бирачке воље. Очигледно да поткупљивање гласова више не спада у кршење демократског изборног процеса, већ постаје сасвим нормалан начин долажења до изборног успеха. И то је оно што мора забринути сваког ко држи до поштовања демократских принципа. Сигурно је да се куповина гласова не може сматрати за велико достигнуће демократије. Граница је очигледно пређена и више се нико не обазире на то што су изборне утакмице претворене у политичке пијаци. Странке су само модернизовале методологију куповања гласова, а посебно се владајуће странке не либе да користе сва могућа средства. Употребљавају се службена возила, симпатизери и бирачи се аутобусима довозе из околних градова на гламурозне кампање, организују се концерти естрадних звездица, приређују скијашки викенди, дели се спортска опрема, штампају скупи билборди, не изостаје ни подела уља и пакета прехранбених производа. Важно је само пребацити магичну границу изборног цензуса. Политичком трговином се накнадно покрију сви прикривени трагови и трошкови.

Било би интересно повући паралелу са недавно одржаним парламентарним изборима у Ираку где је поткупљивање гласача постало пракса. Мора се признати да су кандидати на ирачким изборима показали изузетну маштовитост. Бирачима су дељени замрзнути пилићи на којима је био слоган „Пиле у сваком лонцу“. На југу земље деци су се делиле играчке, телефонске картице за одрасле и ћебад за најугроженије становништво. Премијер Нурија ел Малики је племенским лидерима подарио прокријумчарене пиштоље, говорећи да му је жао што није могао да свима који подржавају владу у борби против терористичких банди поклони пиштоље. Овакве кампање и поткупљивање бирача означени су као посебан начин владавине – иракократија. Врхунац деградације појма демократских избора достигнут је у саопштењу актуелне америчке администрације где се изражава задовољство како су протекли ирачки парламентарни избори, без обзира на спорадичне појаве насиља у којима је погинуло 38 а рањено више од стотину. Најважније је да је и поред тога на изборе изашло између 55 и 60 одсто гласача.

Рећи данас да је демократија у дубокој кризи већ је ноторна чињеница, али отворена куповина бирача је последњи стадијум у разарању њених основних принципа. Поставља се питање колико смо ми близу нашем облику иракократије. У исто време, у нашој јавности прошла је готово без икакве озбиљне реакције вест да ниједна политичка партија у предвиђеном законском року није предала завршни рачун Агенцији за борбу против корупције. Уместо да се придржавају одредби закона о рачуноводству, странке од 2004. године примењују међустранички договор у скупштинском одбору за финансије да се странички извештаји могу достављати до 15. априла.

Ово је само један од многобројних примера како се странке стављају изнад закона и самим тим урушавају основне принципе владавине права. Зато и не треба да нас чуди што се трговина изборном вољом грађана више не сматра драстичним кршењем самих претпоставки постојања демократије.